

Uudenkaupungin kaupungin vastaus palvelustrategian luonnokseen

Varsinais-Suomen hyvinvointialue järjestää palvelustrategian laadintaan liittyvän lausuntokierroksen. Vastauksen rakenne:

1. Yleiset palvelulupaukset sivu 1
 2. Palvelujen yhteensovittaminen ja palvelurakenteen periaatteet sivu 2
 3. Palveluverkon periaatteet sivu 3
 4. Palvelujen tuottajan valinnan periaatteet sivu 4
 5. Sosiaali- ja terveyskeskuspalvelut sivu 5
 6. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut sivu 6
 7. Mielensterveys- ja päihdepalvelut (perustaso) sivu 7
 8. Ikääntyneiden palvelut sivu 8
 9. Perustason sairaalapalvelut sivu 9
-
1. Vastaaja / Atso Vainio/Muut johtavat viranhaltijat/ Uudenkaupungin kaupunki
 - Johtava viranhaltija / Kaupunginjohtaja
 - Toimielin, mikä? / Kaupunginhallitus

Osa 1. Yleiset palvelulupaukset /

Yleiset palvelulupauksemme asiakkaillemme

- Tarjoamme laadukasta hoitoa, palvelua ja arjen turvallisuutta.
- Osaavat ammattilaisemme varmistavat hyvän palvelun. Yliopistollisuus on toimintamme vaikuttavuuden perusta.
- Kohtaamme sinut ystävällisesti ja mutkattomasti
- Hyvinvointisi on meille tärkeää. Tuemme sinua huolehtimaan omasta hyvinvoinnistasi.
- Saat meihin yhteyden sujuvasti, tarvittaessa ympäri vuorokauden
- Tarjoamme palveluja eri tavoin – myös digitaalisesti. Turvaamme palvelujen ja hoidon oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden.
- Voit vaikuttaa palvelujemme kehittämiseen.

Arvomme ovat:

- Arvostavan yhdenvertaisesti
- Vastuullisen vaikuttavasti
- Ystävällisesti ammattitaidolla

varha

- **3. Esitetyt palvelulupaukset soveltuvat Varhan palvelustrategiaan /**
- Hyvin / Bra
- Melko hyvin / Ganska bra
- Melko huonosti, miksi? / Ganska dåligt, varför?
- Huonosti, miksi? / Dåligt, varför?

Osa 2. Palvelujen yhteensovittaminen ja palvelurakenne /

Palvelurakenne ja palvelujen yhteensovittaminen

- Kevennämme palvelurakennetta ja vahvistamme hoito- ja palveluketjuja.
- Varmistamme palvelujen oikea-aikaisuuden, turvallisuuden ja tarpeenmukaisuuden sekä palvelujen yhteensovittamisen asiakasohjauksella.
- Palvelumme ovat asiakaslähtöisiä, yhdenvertaisia, kaksikielisiä, vaikuttavia ja kustannustehokkaita
- Palvelujen yhteensovittamista vahvistetaan laajasti sosiaali- ja terveystaloudessa, erityisesti erikoistason palveluja tuodaan lähemmäs muita sosiaali- ja terveystaloudellisia palveluja

5. Esitetyt palvelujen yhteensovittamisen ja palvelurakenteen periaatteet soveltuvat Varhan palvelustrategiaan

- Hyvin / Bra
- Melko hyvin** / Ganska bra
- Melko huonosti, miksi? / Ganska dåligt, varför?
- Huonosti, miksi? / Dåligt, varför?

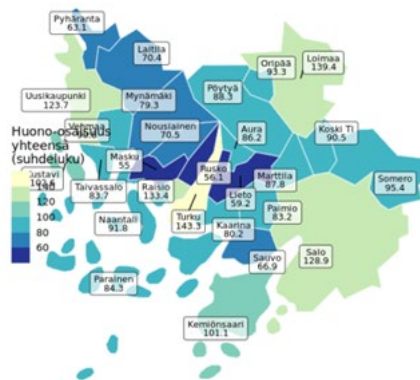
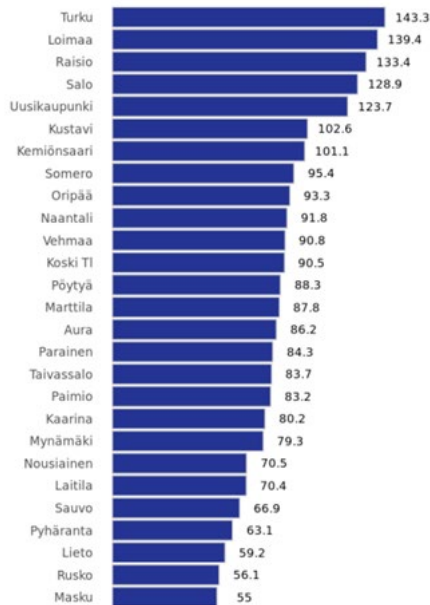
6. Vapaat kommentit palvelujen yhteensovittamisesta ja palvelurakenteesta /

Palvelujen tarpeenmukaisuudessa tulee huomioida myös väestön huono-osaisuuskerroin:

<https://www.varha.fi/sites/default/files/2023-04/Varsinais-Suomen-alueellinen-hyvinvointikertomus-2021.pdf>

Huono-osaisuus yhteensä

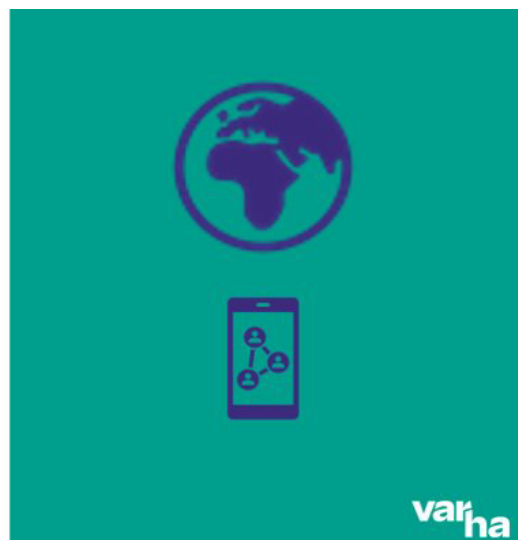
Kuvassa näytetään alueeseen Varsinais-Suomi tasolla maakunnat kuuluvat kunnat

Osa 3. Palveluverkon periaatteet /

Palveluverkko

- Palveluverkko suunnitellaan vastaamaan väestön palvelutarpeita ja väestön kehitystä pitkäjänteisesti.
- Palveluverkko koostuu kiinteistä palvelupisteistä sekä digitaalisista ja liikkuvista palveluista.
- Fyysinen palveluverkko suunnitellaan saavutettavaksi huomioiden väestökeskittymät ja väestön luonnolliset asiointisuunnat.
- Palveluverkkosuunnittelu tähtää tehokkaaseen tilojen käyttöön ja ottaa huomioon talouden reunaehdot, kiinteistöjen kunnon, henkilöstön saatavuuden sekä muun käytettävissä olevan kapasiteetin.

- **7. Esitetyt palveluverkon periaatteet soveltuvat Varhan palvelustrategiaan**
- Hyvin / Bra
- **Melko hyvin** / Ganska bra
- Melko huonosti, miksi? / Ganska dåligt, varför?
- Huonosti, miksi? / Dåligt, varför?

8. Vapaat kommentit palveluverkosta /

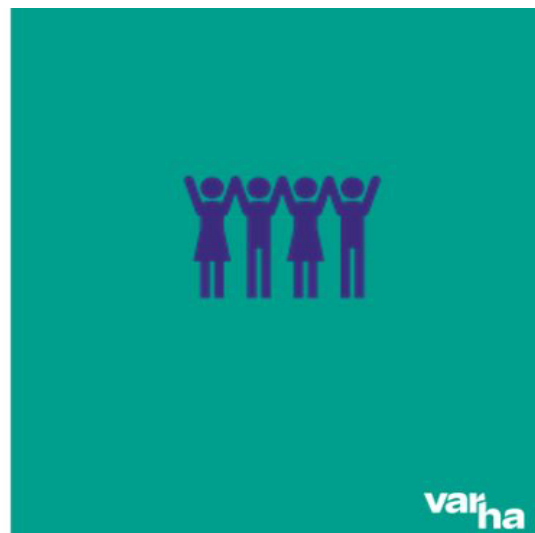
Henkilöstön saatavuus ei saisi ohjata palveluverkkosuunnittelua, vaan palveluja pitää tuottaa palvelutarpeen mukaisesti.

Palveluverkkosuunnittelun periaatteissa pitää olla kirjaus siitä, että sen suunnittelussa hyödynnetään/huomioidaan hyvinvointi- ja väestötietoa - kuten väestön huono-osaisuuskerrointa laaja-alaisesti: <https://www.varha.fi/sites/default/files/2023-04/Varsinais-Suomen-alueellinen-hyvinvointikertomus-2021.pdf>

Osa 4. Palvelujen tuottajan valinnan periaatteet /

Palvelujen tuottajan valinta

- Hyvinvointialueen riittävä oma palvelutuotanto on järjestämislain mukainen lähtökohta.
- Palvelutuotannon ulkoistaminen muulle toimijalle on tarkoituksenmukaista erityisesti silloin, kun
 - saatavat lisäresurssit parantavat palvelujen saatavuutta
 - saadaan kustannussäästöjä
 - vahvistetaan valinnanvapautta, hoidon jatkuvuutta tai kielellisten oikeuksien toteutumista
 - saadaan uutta tai erityistä osaamista
 - synnytetään uusia toimintamalleja tai innovaatioita
 - turvataan markkinoiden toimivuutta tai kasvatetaan alueen elinvoimaa huomioiden myös pienten ja keskisuurten yritysten toimintamahdollisuudet

9. Esitetyt palvelujen tuottajan valinnan periaatteet soveltuvat Varhan palvelustrategiaan

- Hyvin / Bra
- Melko hyvin / Ganska bra
- Melko huonosti, miksi? / Ganska dåligt, varför?
- Huonosti, miksi? / Dåligt, varför?

10. Vapaat kommentit palvelujen tuottajan valinnan periaatteista /

Palvelujen tuottajan valintaa koskeva kirjaus on tärkeä. Alueiden elinvoiman kannalta virke ”turvataan markkinoiden toimivuutta tai kasvatetaan alueen elinvoimaa huomioiden myös pienten ja keskisuurten yritysten toimintamahdollisuudet” on hyvä.

Huomio a) Pitäisikö palveluseleleistä ja niiden käytöstä olla selkeä kirjaus?

Osa 5. Sosiaali- ja terveyskeskuspalvelut /

- **11. Esitetyt sosiaali- ja terveyskeskuspalvelujen palveluverkon, palveluvalikoiman ja palvelurakenteen tavoitteet soveltuvat Varhan palvelustrategiaan /**

13. Esitetyt lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palveluverkon, palveluvalikoiman ja palvelurakenteen tavoitteet soveltuvat Varhan palvelustrategiaan /

- Hyvin / Bra
- **Melko hyvin** / Ganska bra
- Melko huonosti, miksi? / Ganska dåligt, varför?
- Huonosti, miksi? / Dåligt, varför?

14. Vapaat kommentit lasten, nuorten ja perheiden palveluista /

Huomio a) Lastensuojelun tulisi sijoittua aina perhekeskuksiin, joiden pitäisi sijaita sote-keskusalueiden laajan palvelun sote-keskuksessa.

Huomio b) Yhdenmukaisesti ja yhdenvertaisesti toteutettuja: Mitä tarkoittaa tässä yhteydessä yhdenvertaisuus? Kaikkea kaikille samalla tavalla? Uudessakaupungissa on korkea huono-osaisuuskerroin (asia esitelty mm. Varsinais-Suomen hyvinvointikertomuksessa)

[https://www.varha.fi/sites/default/files/2023-04/Varsinais-Suomen-alueellinen-](https://www.varha.fi/sites/default/files/2023-04/Varsinais-Suomen-alueellinen-hyvinvointikertomus-2021.pdf)

[hyvinvointikertomus-2021.pdf](https://www.varha.fi/sites/default/files/2023-04/Varsinais-Suomen-alueellinen-hyvinvointikertomus-2021.pdf)) Sotekeskus 1:n alueella Ukin huono-osaisuuskerroin on 123,7 vrt.

Maskun 55. Eli saman sote-keskusalueen sisällä on kuntia, joissa on erittäin korkea ja erittäin matala huono-osaisuuskerroin. Väestö- ja hyvinvointitiedon tulee näkyä sekä palvelurakenteessa että resurssoinnissa.

Osa 7. Mielen terveys- ja päihdepalvelut (perustaso) /

- **15. Esitetyt mielen terveys- ja päihdepalvelujen palveluverkon, palveluvalikoiman ja palvelurakenteen tavoitteet soveltuvat Varhan palvelustrategiaan /**
- Hyvin / Bra
- **Melko hyvin** / Ganska bra
- Melko huonosti, miksi? / Ganska dåligt, varför?
- Huonosti, miksi? / Dåligt, varför?

16. Vapaat kommentit mielen terveys- ja päihdepalveluista /

Huomio a) Tulisiko tavoitteissa, palvelulupauksessa tai palvelurakenteessa olla maininta tai kirjaus ennaltaehkäisevästä työstä? Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (2021) on kirjattu seuraavaa: Hyvinvointialueen on kyettävä järjestämään alueensa väestön sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut siten, että ne vastaavat väestön palvelutarpeeseen. Lisäksi hyvinvointialue pyrkii vähentämään korjaavien SoTe-palveluiden tarvetta toteuttamalla lakisäätteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävänsä hyvässä yhteistyössä alueen kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Osa 8. Ikääntyneiden palvelut /

4. Ikääntyneiden palvelut

Palveluverkko	Palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen	Palvelurakenne
Lähi-palvelut Seudulliset palvelut Seudullisesti keskitetyt palvelut Hyvinvointialueitasoiset palvelut	Sosiaali- ja terveystieteiden palvelupisteitä vaihtelevat mutta määrällisesti rajatut lähipalvelut. Esimerkiksi sairaanhoitajan tai mielenterveyshoitajan vastaanotto. Aina neuvontaa ja ohjausta. Kotona asumista tukevat palvelut ml. kotihoito, tukipalvelut, kotikuntoutus, kuntouttava päivätoiminta, omaishoitoa tukevat palvelut Sosiaali- ja terveysasemat, ml. ikäneuvola, Asumisen palvelut: iäkkäiden yhteisöllinen asuminen ja ympärivuorokautinen palveluasuminen, perhehoito, gerontologinen sosiaalityö Sosiaali- ja terveyskeskukset: geriatrician ja kuntoutuksen erityisosaaminen, muistikeskukset, ikääntyneiden palvelujen lääkäripalvelut lääkkäiden kotona asumisen tuen palvelut: Kuntouttavat arviointiyksiköt, asunnon muutostyöt Yliopistollinen sosiaali- ja terveyskeskus Erityistason konsultaatiopalvelut, keskitetyt etäpalvelut, monialainen osaamisen ja palvelujen kehittäminen	Perustason palvelut Perustason palvelut Laajat <u>perustason</u> palvelut. Tuetaan kotiin annettavia palveluja Yhteiset ja erityistason sosiaali- ja terveyspalvelut

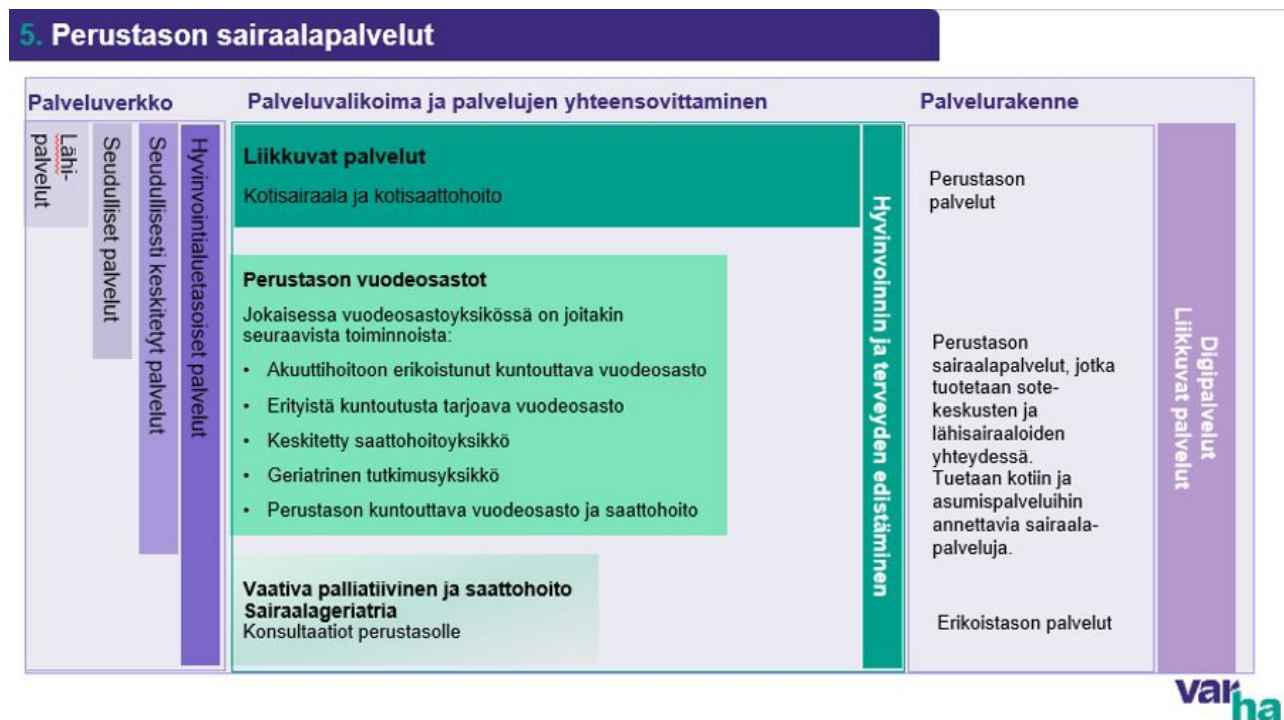
Liikkuvat palvelut: Digipalvelut

- 17. Esitetyt ikääntyneiden palvelujen palveluverkon, palveluvalikoiman ja palvelurakenteen tavoitteet soveltuvat Varhan palvelustrategiaan /
- Hyvin / Bra
- **Melko hyvin** / Ganska bra
- Melko huonosti, miksi? / Ganska dåligt, varför?
- Huonosti, miksi? / Dåligt, varför?

18. Vapaat kommentit ikääntyneiden palveluista /

Huomio a) Tulisiko tavoitteissa, palvelulupauksessa tai palvelurakenteessa olla maininta tai kirjaus ennaltaehkäisevästä työstä? Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (2021) on kirjattu seuraavaa: Hyvinvointialueen on kyettävä järjestämään alueensa väestön sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut siten, että ne vastaavat väestön palvelutarpeeseen. Lisäksi hyvinvointialue pyrkii vähentämään korjaavien SoTe-palveluiden tarvetta toteuttamalla **lakisääteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäväänsä** hyvässä yhteistyössä alueen kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Osa 9. Perustason sairaalapalvelut /

- **19. Esitetyt perustason sairaalapalvelujen palveluverkon, palveluvalikoiman ja palvelurakenteen tavoitteet soveltuvat Varhan palvelustrategiaan /**
- **Hyvin / Bra**
- Melko hyvin / Ganska bra
- Melko huonosti, miksi? / Ganska dåligt, varför?
- Huonosti, miksi? / Dåligt, varför?

20. Vapaat kommentit perustason sairaalapalveluista /

Edellyttääkö perustason sairaalapalvelujen vuodeosastotoiminta aina ympärivuorokautisia diagnostisia palveluita vai vain joillakin osastoilla? Kuinka monta vuodeosastoa kussakin yksikössä tulee olla?

21. Haluatteko antaa muuta palautetta Varhan palvelustrategiaan? /

Palvelustrategia antaa yleisluontoisen kuvauksen pyrkimyksistä. Siitä puuttuu tavoitteiden asettaminen sekä periaatteet, miten asiat järjestetään. Mikä tulee olemaan palvelurakenteen verkko eli missä tulevat olemaan saatavat toimipisteet? Mitkä ovat esim. sotepisteiden tai sotekeskuksien sijainnit? Tämä asia on ratkaisematta ja sen vaikutus kysymysten vastauksiin on erittäin merkittävä. Mitä esim. vanhusten asumispalveluiden palvelusetelien määrittelyt ovat ja muidenkin palvelusetelien? Miten kuljetukset on ajateltu järjestettäväksi toimipisteisiin? Onko kelataksi ja omakuljetus ainoa mahdollisuus?

Erittäin tärkeää on panostaa siihen, että Varhan toiminta on sen strategian ja palvelustrategian mukaista.

Kolmannen sektorin ja yritysten rooli palvelutuotannossa voisi tulla palvelustrategiassa selkeämmin esille.

Hyvinvoinnin edistäminen ja ennaltaehkäisy voisi olla selkeämmin koko palvelustrategian yhtenä, varsinaista palvelutarvetta ja kustannuksia tai ainakin niiden nousua hillitsevänä läpileikkaavana teemana.